

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ І МЕТОДИК ЇХ НАВЧАННЯ

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2017 р.

ПРОГРАМА

**комплексного кваліфікаційного екзамену
зі спеціалізації «Англійська мова»
для напрямку підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»
освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»**

«УХВАЛЕНО»

на засіданні Вченої ради
Педагогічного інституту
Протокол № 7 від 06 квітня 2017 р.
Секретар Вченої ради

Н.М. Голота

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні кафедри
іноземних мов і методик їх навчання
Протокол № 8 від «05» квітня 2017 р.
Завідувач кафедри

О.В. Котенко

Програма комплексного екзамену зі спеціалізації «Англійська мова» [для студ. напр. підгот. 6.010101 «Дошкільна освіта», ОКР «бакалавр»] / уклад. О.В.Котенко, Л.В.Петрик. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017. – 23 с.

Укладачі:

Котенко О.В., кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри іноземних мов і методик їх навчання Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка;

Петрик Л.В., старший викладач кафедри іноземних мов і методик їх навчання Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Розвиток освіти в Україні визначається у загальному контексті Європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності загальносвітової культури, реалізацією положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки. Державні іспити повинні виявити рівень науково-теоретичної та практичної підготовки, глибину професійних знань, умінь та навичок студента та рівень підготовленості до майбутньої професійної діяльності.

У світлі окресленої орієнтації державний комплексний екзамен зі спеціалізації «Англійська мова» включає чотири питання з таких дисциплін:

«Практичний курс англійської мови» – 1-е питання передбачає перевірку володіння студентом навичками читання автентичного англійського тексту та його подальшого обговорення англійською мовою; 2-е питання передбачає виклад студентом однієї з розмовних тем і має свідчити про його рівень здатності здійснювати передачу іншомовного монологічного висловлювання англійською мовою;

«Теоретичні основи англійської мови» (3-є питання), що у свою чергу включають блоки запитань з «Теоретичної фонетики англійської мови», «Теоретичної граматики англійської мови», «Лексикології англійської мови», «Стилістики англійської мови», «Історії англійської мови», орієнтовані на перевірку теоретичних знань з вищезазначених дисциплін;

«Методика навчання дітей іноземної мови» (4-е питання), що передбачає виявлення методичної компетенції майбутніх вчителів іноземної мови у дошкільних навчальних закладах.

Метою навчальної дисципліни «Практичний курс англійської мови» є формування у студентів комунікативної, лінгвістичної та соціокультурної компетенцій, що забезпечать уміння ефективно і гнучко використовувати англійську мову в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування; розвиток у студентів здатності до самооцінки та самовдосконалення, що допоможе їм успішно завершити курс вищої освіти і стане передумовою їх подальшого професійного вдосконалення протягом усього життя; формування у студентів професійної компетенції шляхом ознайомлення їх з різними методами і прийомами навчання англійської мови та залучення до виконання професійно орієнтованих завдань.

Блок запитань з «Теоретичної фонетики англійської мови» полягає у виявленні рівня сформованості у студентів когнітивної бази звукової будови англійської мови та її компонентів для кращого розуміння їхньої ролі в усній вербальній комунікації.

Блок запитань з «Теоретичної граматики англійської мови» передбачає розкриття особливостей граматичної системи англійської мови, закономірностей функціонування граматичних явищ у мові, презентування способів їх теоретичного аналізу та інтерпретації.

Блок запитань «Історія англійської мови» – передбачає виявлення у студентів рівня розуміння структури та системи англійської мови.

Блок запитань з «Лексикології англійської мови» передбачає виявлення рівня володіння щодо основних питань сучасної лексикології англійської мови, як складової частини загального мовознавства, з усіма її особливостями і характеристиками;

Блок запитань «Стилістика англійської мови» визначає рівень формування у студентів умінь і навичок використання мовно-стилістичних засобів у різних мовленнєвих ситуаціях, аналізу їх ефективності для передачі змісту, а також свідомого застосування відповідних стилістичних засобів для адекватної реалізації комунікативної мети; аналізу й узагальнення найбільш важливих та актуальних явищ в стилістиці; реферування наукової лінгвістичної літератури.

Метою навчальної дисципліни «Методика навчання дітей іноземної мови» є формування у студентів знань, умінь і навичок ефективно організації процесу навчання англійської мови з урахуванням об'єктивних і суб'єктивних умов, серед яких пріоритетними є вікові психологічні особливості дітей дошкільного віку, їхні інтереси та схильності, різна навчально-матеріальна база дошкільних навчальних закладів, різні здібності дітей до опанування англійської мови, різне ставлення до неї, у тому числі різна мотивація до оволодіння тощо, що, у кінцевому результаті, привело б дітей до визначеного програмою рівня володіння англійською мовою, а саме до сформованих первинних навичок іншомовного спілкування.

ПРАКТИЧНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Тема 1. Англійська мова – мова світу

Походження англійської мови. Мова британських островів. Основні періоди еволюції англійської мови. Спрощеність форм в англійській мові. Вільний перехід слів з однієї частини мови в іншу. Запозичення слів з інших мов та утворення складних слів та похідних слів. Специфіка самостійного опанування англійської мови. Різні варіанти англійської мови. Важливість вивчення іноземних мов.

Тема 2. Експерсії та мандрівки

Різні види транспорту. Підготовка до подорожі. Туристичні агентства. Туризм в Україні та англійських країнах. Подорожування літаком. В аеропорту. Митниця. Посадка на літак. В літаку. Прибуття літака. Отримання багажу. Переваги та недоліки подорожування літаком. Подорожування потягом. На вокзалі. Посадка на потяг. В дорозі. Прибуття потягу. Переваги та недоліки подорожування потягом. Морська подорож. В порту. Посадка на корабель. У плаванні. Прибуття корабля. Переваги та недоліки подорожування кораблем. Байки мандрівників. Подорожі в майбутньому.

Тема 3. Медицина та здоров'я

Види недугів, захворювань та інфекційних захворювань. Медичні установи та медичний персонал. Ліки та лікування. Профілактика та оздоровлення людського організму. Іновації в медицині. Нетрадиційна медицина. Здоровий спосіб життя. Людина з особливими потребами: повноцінний громадянин чи тягар для суспільства? Діяльність благодійних організацій. Благодійність у давньому Києві. Життя інвалідів у країнах, що розвиваються. Турбота про інвалідів у цивілізованих державах. Система охорони здоров'я в Україні та англійських країнах. Всесвітня організація охорони здоров'я.

Тема 4. Спорт та ігри

Зимові та літні види спорту та ігор. Організація спортивних занять у секціях. Світові спортивні події. Популярні види спорту та ігор в Україні та англійських країнах. Історія Олімпійських ігор. Сучасні Олімпійські ігри. Зимові та літні Олімпійські ігри. Відомі олімпійські чемпіони. Параолімпійські ігри. Роль спорту в нашому житті. Спортивні ігри у житті дошкільнят і молодших школярів. Молодь та спортивні клуби. Спорт для людей похилого віку.

Тема 5. Об'єднане королівство

З історії Об'єданого королівства. Географічне положення Об'єданого королівства. Населення та національні символи. Мегаполіси Об'єданого королівства. Політична система Об'єданого королівства. Уряд Британії. Місцевий уряд. Парламент. З історії виборів в Британії. Суфражистський рух в Британії. Політичні партії. Політична агітація. Вибори. Королівська родина. Королівська регалія. Функції Монарха. Молодь Об'єданого королівства. Дозвілля та проблеми молоді. Молодіжні організації: об'єднання, спілки, клуби і служби. Течії молодіжної культури. Молодь та погодинна робота у Великобританії. Історична та культурна спадщина Об'єданого королівства. Історичні місця Об'єданого королівства. Відомі історичні постаті Об'єданого королівства. Свята і традиції в Об'єданому королівстві. Звичаї та обряди англійського народу.

Тема 6. Україна, моя батьківщина

З історії України. Географічне положення. Населення та національні символи. Мегаполіси України. Політична система України. Уряд України. Місцеве самоврядування. Президент України. Функції Президенту. Парламент. Політичні партії та рухи в Україні. З історії виборів в Україні. Суфражистський рух в Україні. Політичні блоки. Політична агітація. Вибори. Молодь України. Дозвілля та проблеми молоді. Молодіжні організації: об'єднання, спілки, служби та клуби. Течії молодіжної культури. Молодь та погодинна робота в Україні. Система соціальних служб для молоді. Державна молодіжна політика в Україні. Історична та культурна спадщина України. Історичні місця України. Відомі історичні постаті. Українські свята і традиції. Звичаї та обряди українського народу.

Тема 7. Кіно і театр

З історії українського театру. Приміщення театру. Місця в театрі. Театральна трупа та публіка. Класичні та нетрадиційні вистави. Відомі актори, акторки, режисери та драматурги українського театру. З історії британського театру. Відвідання театру у Великобританії. Відомі театри у Великобританії. Відомі актори, акторки, режисери та драматурги британського театру. З історії українського кінематографу. Кінотеатри та фільми. Класифікація фільмів. Актори та працівники кіно. Реклама. Обмін враженнями. Відомі актори, акторки, режисери та сценаристи українського кіно. З

історії британського кінематографу. Відвідання кінотеатру в Великобританії. Відомі актори, акторки, режисери та сценаристи британського кіно. Роль кіно та театру в житті людини та суспільства.

Тема 8. Живопис та музика

Напрями і жанри у живопису. Настінний живопис: фрески та мозаїка. Українське народне мистецтво. Нові тенденції у мистецтві ХХІ століття. Відомі художники України та їх роботи. Художні музеї, виставки та галереї у Великобританії. «Вуличний живопис» у Великобританії. Видатні художники Великобританії та їх роботи. Відомі міжнародні художні виставки. Вплив мистецтва на естетичний розвиток особистості. Напрями і жанри в музиці. Концерти та концертні зали в Україні. Українська народна музика і танці. Відомі українські композитори, співаки та поп групи. Музиканти на вулицях Великобританії. Відомі англійські композитори, співаки та поп групи. Відомі міжнародні музичні фестивалі. Вплив музики на естетичний розвиток особистості.

Тема 9. Наука і техніка

Галузі науки і техніки. Наукові професії. Видатні українські вчені та винахідники. Видатні вчені та винахідники англійських країн. Найважливіші наукові відкриття та винаходи. Сучасні теорії походження життя на Землі. Від астрології до футурології. Нанотехнології та здоров'я людини. Генна інженерія. Клонування. Штучний розум. Роботи вдома та на виробництвах. Роботи в майбутньому. Технології у майбутньому. Опанування космосу. Проживання та робота в космосі в майбутньому. Відомі письменники наукової фантастики та їх праці. Студенти і наука. Методи наукового дослідження. Наукові студентські товариства. Основні види наукових досліджень у вищій школі. Вплив науково-технічного прогресу на життя людини та довкілля.

Тема 10. Людина та природа

Природні ресурси України та англійських країн. Рослинний і тваринний світ України та англійських країн. Морські рослини і тварини. Найдивовижніші таємниці природи. Людина як частина навколишнього середовища. Види забруднень навколишнього середовища. Причини забруднення навколишнього середовища. Рідкісні та вимираючі види тварин і рослин. Найбільші катастрофи неприродного походження в Україні та англійських країнах. Контроль забруднення навколишнього середовища. Охорона рослинного світу. Королівська спілка запобігання жорстокості щодо тварин. Найвідоміші національні парки в Україні та англійських країнах. Міжнародні організації по захисту навколишнього середовища. Види екологічної політики. Принципи та засоби екологічної політики. Екологічна політика в Україні та англійських країнах.

Тема 11. Система освіти

Система дошкільної та початкової освіти в Україні. Система дошкільної та початкової освіти в англійських країнах. Проблема наступності між ступенями освіти. Модальні дієслова can, may, might та must. Система середньої освіти в Україні. Система середньої освіти в англійських країнах. Навчання дітей вдома: недоліки та переваги. Ідеальна родина – умова гарного навчання у ДНЗ. ДНЗ майбутнього. Професійні коледжі в Україні та англійських країнах. Технічні коледжі в Україні та англійських країнах. З історії університетської освіти. Система вищої освіти в Україні. Система вищої освіти в англійських країнах. Освіта упродовж життя.

Тема 12. Правове забезпечення освітньої системи

Закон України «Про дошкільну освіту». Державний стандарт дошкільної освіти України. Програми з іноземних мов для дітей дошкільного віку. Закон «Про дошкільну освіту» у Великобританії. Державний стандарт дошкільної освіти. Навчання іноземних мов у дошкільних навчальних закладах Великобританії. Конституція – основний закон України. Громадянські права і свободи. Загальна декларація прав людини. Конвенція про права дитини. Основні положення. Впровадження законів в життя в Україні та англійських країнах. З історії громадянського права. Типи правових систем світу. Правова система в Україні та Великобританії. Державне регулювання освіти у США.

Тема 13. Студентське життя та навчання у педагогічному інституті

З історії викладання іноземних мов. Видатні педагоги світу. Видатні українські психологи та педагоги. Студентське життя у педагогічному інституті. Студентсько-викладацька взаємодія. Соціально-гуманітарна робота студентів у педагогічному інституті. Навчання за кордоном. Відомі університети англійських країн. Міжнародні освітні програми. Вихідні дні студента. Студентський побут в Україні та англійських країнах. Набуття педагогічного досвіду під час проходження виробничої практики. Студенти та робота під час канікул в Україні та англійських країнах. Як стати

справжнім професіоналом. Традиційні та інноваційні методи навчання іноземної мови у ДНЗ. Підвищення кваліфікації вчителів іноземної мови у дошкільних закладах. Професія вчителя іноземної мови у дошкільних закладах в Україні та англомовних країнах. Соціальна значущість професії вчителя іноземної мови у дошкільних закладах.

Тема 14. Освіта у сучасному світі

Конституційні положення, що стосуються освіти: право на освіту. Освіта як соціальний інститут. Роль освіти у зростанні і розвитку дитини. Функції освіти та їх роль у сучасному суспільстві. Найсерйозніші загрози для освіти в країнах «третього світу». Освіта дівчаток у країнах, що розвиваються. Благодійність у сфері освіти в країнах «третього світу». Система дошкільної освіти в країнах, що розвиваються. Освіта дітей з особливими потребами: пошуки та перспективи. Державна політика у сфері інклюзивної освіти. Дистанційна освіта в Україні та англомовних країнах. Міжкультурна освіта в ХХІ столітті. Державна політика у сфері загальної освіти в Україні. Формування мережі дошкільних закладів: принципи, стратегія, структура. Контингент дошкільних закладів: принципи формування, стратегія, структура, статистика. Прийом до дошкільних закладів та випуск дітей: принципи, стратегія, структура. Поліпшення якості змісту освіти. Формування нової генерації педагогічних кадрів в Україні.

Література

1. Английский язык: Разговорные темы: для абитуриентов, слушат. курсов, студентов филолог. ф-тов / Гужва Т. Н. – Киев: Тандем, 2000. – 376 с.
2. Манси Е.А. Английский язык. Разговорные темы 1. – К.: А.С.К., 2001. – 400с.
3. Пестрякова Н.В. 111 английских разговорных тем: Для старшеклассников та абитуриентов. – Х.: Торсинг, 1999. – 288 с.
4. Практичний курс англійської мови. Частина 1. Підручник для студентів молодших курсів вищих закладів освіти (філолог. спеціальн. та спеціальн. «Переклад») / [Л.М. Черноватий, В.І. Карабан, І.Ю. Набокова, М.В.Рябих. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 432 с.
5. Сінельник І.П. Pass Your English Exam Well (Складіть іспит з англійської мови успішно): навч. посіб. для студ. / авт.-уклад.: І.П. Сінельник [текст англ.]. – К.: Київськ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2011. – 144с.
6. О.Тарасова. Ukraine and Britain: навч. посібник. – ТЕСС, 1996. – 125 с.
7. Тучина Н.В., Меркулова Т.К., Кузьміна В.С. Speak English with Pleasure / За ред. Луїзи Грін (Велика Британія), Кіри О. Янсон (США). – 2-ге вид., виправлене. – Х.: Торсинг, 2002. – 288 с.
8. Soars, Liz and John. Headway. Upper-Intermediate. Student's Book. – Oxford University Press, 1996. – 135с.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТЕОРЕТИЧНА ФОНЕТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Тема 1. Звукова субстанція мови та способи її аналізу та опису

Використання мови в усному словесному мовленні. Вимова як спосіб матеріалізації усної форми мови. Фонічна структура звукових компонентів мови. Протиставлення одиниць мови одиницям мовлення. Фонетика як наука та її галузі. Фонетика і фонологія. Сучасні теорії навчання вимови згідно з методиками TEFL/ TESOL. Фонетична структура мови та її компоненти: звукова система, складоподіл, наголос, інтонація.

Тема 2. Варіанти англійської мови

Визначення типу вимови. Основні типи вимови англійської мови. Соціальні типи вимови. Проблема стандартної англійської мови та моделей англійської мови для міжкультурної комунікації. Вимовна норма та її кодифікація. Спеціальні словники англійської вимови. Варіанти стандартної/літературної вимови. Лінгвістичні та соціокультурні аспекти вимови. Порівняння типів вимови. Основні типи вимови у Сполученому Королівстві. «Загальний американський» як вимовний стандарт американської англійської. Сучасна соціолінгвістична ситуація в США. Фонологічні та фонетичні аспекти загального американського типу вимови. Типи вимови за межами Сполученого Королівства та США. Австралійська англійська вимова. Канадська англійська вимова. Новозеландська англійська вимова. Українська англійська.

Тема 3. Особливості артикуляції та функціонування голосних

Аспекти звуків мовлення. Звуки мовлення як артикуляційні одиниці та проблема їх класифікації. Теорія фонем як основа фонології. Три аспекти і три функції фонем. Класифікація

англійських голосних фонем згідно стабільності артикуляції, позиції язика та губ, довготи звучання, характеру вимови наприкінці звуку. Голосні у зв'язному мовленні. Редукція голосних. Типи редукції.

Тема 4. Особливості артикуляції та функціонування приголосних

Принципи класифікації англійських приголосних згідно способу артикуляції, місця артикуляції, співвідношення голосу та шуму при вимові. Приголосні у зв'язному мовленні. Асиміляція. Напрямки асиміляції. Ступені асиміляції. Види асиміляції: модифікація місця перешкоди та активного органу вимовляння; зміни у роботі голосових зв'язок; зміна позиції губ, м'якого піднебіння, способу вибуху вибухових приголосних. Редукція сполучень приголосних (елізія). Необов'язкові випадки асиміляції у швидкому розмовному мовленні.

Тема 5. Складоподіл

Склад як невід'ємна частина слова. Типи складів у англійській мові. Теорії складкоутворення. Основні правила силабіфікації в англійській мові. Складоподіл у писемному мовленні.

Тема 6. Наголос

Словесний наголос в АМ. Природа словесного наголосу. Тенденції наголошення слів. Типи словесного наголосу. Функції словесного наголосу. Моделі словесного наголосу. Варіації словесного наголосу. Ступені словесного наголосу. Позиція словесного наголосу. Слова з первинним (основним) та вторинним наголосом. Слова з двома первинними наголосами. Наголос у складних словах. Словесний наголос і ритм. Словорозрізнавальна функція наголосу. Наголос у реченні. Типи наголосу. Функції наголосу у реченні. Логічний наголос. Емфатичний наголос.

Тема 7. Просодична система англійської мови

Поняття «просодії». Інтонація як комплексна єдність просодичних рис. Основні функції інтонації. Висота тону (звуку) як компонент інтонації. Термінальні тони. Шкали. Інтонаційна одиниця як мінімальна одиниця опису інтонаційної структури. Структура інтонаційної моделі. Просодична функція словесного наголосу. Темп мовлення. Ритм. Фонетичні та фонологічні аспекти усного словесного комунікативного дискурсу.

Тема 8. Фоностилістика

Фоностилістика: надсинтаксичний рівень. Типи інтонаційних стилів. Фонетичні особливості інформаційного, академічного, публіцистичного, декламаційного та розмовного стилів.

Література

1. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 238 с.
2. Соколовська С.В. Theoretical English Course (Теоретичний курс англійської мови): навч.-метод. посібн. для студ. напряму «Початкова освіта» зі спеціаліз. «Англійська мова» / С.В. Соколовська, Ю.І. Веклич. – К.: Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2012. – 364 с.
3. Cambridge English Pronouncing Dictionary/ originally compiled by Daniel Jones. –16th ed. / Edited by Peter Roach, James Hartman, and Jane Setter. – Cambridge: Cambridge University Press, 2011. – 1568p.
4. Gimson A. Ch. Gimson's Pronunciation of English. – Sixth Edition. / Revised by Alan Cruttenden. – London, New York: Edward Arnold, 2006. – 1257 p.
5. Longman Dictionary of Contemporary English. Updated Edition. – London and New York: Longman. Pearson Education Limited, 2008. – 1693 p.
6. Parashchuk, V. Accents of English: Phonological Aspects of Varieties Differentiation/ Наукові записки. – Випуск 22. – 2000. – Р. 162-177.

ІСТОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Історія англійської мови»

Предмет і завдання курсу «Історія англійської мови». Сучасний стан мови як результат напластувань ряду епох. Основні лінгвістичні поняття: синхронія і діяchronія. Діахронічні зміни та динаміка синхронії. Історичні зміни та дві основні причини мовного розвитку. Германські мови як одна з груп індоевропейських мов. Сучасні германські мови, їх поширення. Класифікація сучасних германських мов. Порівняльно-історичний метод. Загально-індоевропейські риси германських мов у фонетиці, лексиці, граматиці. Співвідношення германського та індоевропейського консонантизму. Перший пересув приголосних. Історико-лінгвістична періодизація. Загальна характеристика АМ давнього, середнього, нового, новітнього періодів.

Тема 2. Фонетичний лад англійської мови давнього періоду

Утворення основних чотирьох територіальних діалектів на основі колишніх племінних діалектів. Розвиток місцевих діалектів у період гептархії. Фонетичний лад АМ давнього періоду. Основні риси

давньоанглійської фонологічної системи. Особливості генези давньоанглійського вокалізму і консонантизму. Система давньоанглійського наголошеного вокалізму. Питання про фонематичний статус коротких дифтонгів. Структура давньоанглійських дифтонгів. Фонологічна сутність усіх асимілятивних явищ давньоанглійського наголошеного вокалізму. Кількісні зміни голосних та їх морфологічні наслідки. Система давньоанглійського консонантизму. Шумні приголосні. Сонорні приголосні. Наявність гемінованих (довгих) приголосних. Наявність палаталізованих фонем. Асимілятивні явища в системі консонантизму. Асибіляція.

Тема 3. Словниковий склад англійської мови давнього періоду

Етимологічна характеристика давньоанглійської лексики. Загальна характеристика власне англійської лексики. Власне давньоанглійські слова. Засоби поповнення словникового складу АМ. Запозичена лексика АМ. Латинські запозичення. Історична обумовленість появи латинізмів в АМ давнього періоду та їх опосередкований характер. Топонімічний характер частини лексики, запозиченої через романізоване кельтське населення Британії. Кельтські запозичення. Роль кельтських запозичень в утворенні топонімів. Скандинавські запозичення в АМ в кінці давньоанглійського періоду.

Тема 4. Граматична система давньоанглійського періоду

Граматичні категорії роду, числа, відмінка. Суперечність між граматичним родом та лексичним значенням деяких іменників. Словозмінний характер граматичних категорій числа і відмінка. Граматична категорія відмінка. Чотиривідмінкова система іменників. Сильна та слабка відміна іменників. Розряди займенників. Граматичні категорії особи, числа, відмінка. Специфіка категорії роду в особових займенниках 3-ї особи. Присвійні, вказівні займенники та їх особливості. Морфологічна класифікація дієслова за способом утворення форм. Граматичні категорії дієслова. Нерозвиненість системи часових форм. Відсутність особливої дієслівної форми для вираження означення майбутньої дії та засоби вираження граматичного означення майбутнього. Проблема граматичної категорії виду, граматичної категорії стану та засоби вираження видових і станових відношень. Зародження аналітичних форм дієслова. Синтаксичний лад АМ. Синтаксис складного речення. Складносурядне речення. Безсполучникове і сполучникове приєднання речень. Полісемантизм сполучників як особливість давньоанглійського синтаксису.

Тема 5. Зміни у словниковому складі англійської мови у середньоанглійський період

Норманське завоювання (1066 р.) і дальший розвиток феодалізму. Мовна ситуація в Англії в XI-XIII ст. Роз'єднання держави в мовному відношенні. Тривимовність в Англії. Середньоанглійські діалекти та їх основні характеристики. Самостійний розвиток давньоанглійських територіальних діалектів в АМ. Порівняльна характеристика давньоанглійських і середньоанглійських діалектів. Поповнення словникового складу АМ за допомогою запозичень з інших мов. Скандинавські запозичення та їх історична обумовленість. Асиміляція скандинавських запозичень. Семантична характеристика запозиченої лексики. Взаємодія скандинавських запозичень та власної лексики. Етимологічні дублети. Скандинавські топонімічні елементи. Французькі запозичення. Історична обумовленість французьких запозичень. Французькі запозичення, їх семантична характеристика. Асиміляція французьких запозичень. Взаємодія французьких запозичень і власної лексики.

Тема 6. Розвиток фонетичної системи англійської мови у середньоанглійський період

Історичні зміни в наголошеному вокалізмі. Спонтанні або необумовлені і комбінаторні або обумовлені зміни. Якісні та кількісні зміни в наголошеному вокалізмі. Змішування різних діалектних форм і відображення середньоанглійських діалектних відмінностей в літературній нормі національної мови. Зміна кількості голосного. Зміна ритму слова як результат кількісних змін. Фонологічна сутність якісних і кількісних змін середньоанглійського періоду. Поява нової кореляції «відкритість/закритість» голосного в системі довгого вокалізму. Порушення симетрії короткого та довгого вокалізму. Система коротких і довгих монофтонгів. Зміни в системі дифтонгів та їх фонологічна сутність. Поява середньоанглійських дифтонгів. Консерватизм англійської системи приголосних. Вокалізація щілинних та її фонологічна сутність.

Тема 7. Зміни граматичної системи англійської мови у середньоанглійський період

Спрощення морфологічної системи іменника. Розпад граматичної категорії роду та її повне зникнення. Зникнення різноманітних типів відмінювання. Зміна засобів вираження граматичної категорії числа іменників. Заміна чотиривідмінкової системи тривідмінковою. Звуження значень родового та обмеження функціонування родового відмінків. Розвиток особових та вказівних займенників. Виникнення означеного артикля та формування системи артиклів. Зміни в системі

присвійних займенників. Основні зміни в системі сильних і слабких дієслів. Становлення та розвиток модальної семантики. Розвиток дієслівних граматичних категорій особи, числа, часу, способу, стану. Зародження аналітичної форми перфекта. Обмежування вживання форм з дієсловом to be. Розвиток граматичного значення тривалого виду. Загальний розвиток словосполучення. Зміна синтаксичних засобів передачі відносин у реченні. Встановлення порядку головних членів простого речення. Зникнення неповних речень.

Тема 8. Зміни у словниковому складі, фонетичній та граматичній системах англійської мови у новоанглійський період

Поширення АМ за межі Англії. Національні і територіальні варіанти АМ. АМ в США та проблема «американської мови». Основні фонетичні, лексичні та граматичні особливості. Орфографія в США. АМ в Канаді, Австралії та Новій Зеландії. «Гібридні мови». Етимологічно змішаний словниковий склад сучасної АМ. Провідна роль словотворення в збагаченні англійського словникового складу. «Великий Зсув Голосних». Зміна алфавітного читання літер. Поява омонімів. Поява дифтонгів та їх структура. Кількісні зміни монофтонгів. Кількісні зміни монофтонгів. Фонологічна сутність якісних та кількісних змін голосних. Система голосних та приголосних фонем сучасної АМ. Зміна засобів вираження граматичної категорії числа іменників. Зміна форми займенника 2-ї особи множини. Основні зміни в системі сильних і слабких дієслів. Розвиток дієслівних граматичних категорій особи, числа, часу, способу, стану. Пізнє утворення пасива та перфекта у ряді тривалих форм. Розвиток синтаксичного ладу АМ.

Література

1. Аракин В.Д. История английского языка. – М.: Высшая школа, 1985. – 348 с.
2. Верба Л.Г. Історія англійської мови. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2006. – 296 с.
3. Ильиш. Б.А. История английского языка. – М.: Высшая школа, 1968. – 420 с.
4. Костюченко Ю.П. Історія англійської мови. – К.: Радянська школа, 1963. – 427 с.
5. Расторгуева Т.А. История английского языка. – М.: Астрель – АСТ, 2002. – 350 с.
6. Соколовська С.В. Theoretical English Course (Теоретичний курс англійської мови): навч.-метод. посібн. для студ. напряму «Початкова освіта» зі спеціаліз. «Англійська мова» / С.В. Соколовська, Ю.І. Веклич. – К.: Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2012. – 364 с.
7. Brigit Viney. The History of the English Language. – Oxford: Oxford Bookworms Factfiles, Oxford University Press, 2008. – 62 p.

ТЕОРЕТИЧНА ГРАМАТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Тема 1. Граматика як розділ мовної системи

Граматика як наука. Морфологія і синтаксис як розділи граматики, предмет теоретичної граматики, зв'язок теоретичної граматики з теоретичними дисциплінами, порівняння суті теоретичної граматики і практичної граматики. Морфемна структура слова: визначення морфеми і слова, традиційна класифікація морфем, дистрибутивні типи морфем.

Тема 2. Основні граматичні поняття. Частини мови в англійській мові

Категоріальна структура слова: граматична категорія, граматичне значення, граматична форма (аналітична і синтетична), граматична опозиція. Класифікація частин мови. Різні підходи до класифікацій. Повнозначні частини мови. Службові частини мови. Критерії приналежності до певної частини мови: семантичний, формальний, функціональний (О.І.Смирницький).

Тема 3. Іменник. Повнозначні частини мови

Загальні риси повнозначних частин мови. Іменник як повнозначна частина мови: лексико-граматичне значення іменника, формальні ознаки, функціональні ознаки. Категорія роду. Проблема визначення роду. Граматична опозиція категорії роду (істоти – неістоти, чоловічій, жіночій, середній роди). Способи визначення роду в англійській мові (лексичне значення, слова-індикатори, суфікси). Категорія відмінка. Граматична опозиція категорії відмінка (загальний відмінок, присвійний відмінок). Теорії відмінка англійської мови (обмежена, постпозиційна, позиційна, прийменникова). Семантичні типи присвійного відмінка (приналежності, частини від цілого, діяча, прийняття дії, відданої якості, отриманої якості, порівняння, кількості, адвербіальності, призначення). Категорія числа. Граматична опозиція категорії числа (однина – множина). Продуктивні і непродуктивні способи вираження граматичної опозиції. Явище лексикалізації множини. Абсолютна однина і абсолютна множина.

Тема 4. Дієслово. Час і аспект як граматичні категорії дієслова

Дієслово як повнозначна частина мови. Система граматичних категорій (час, аспект, стан, спосіб, особа, число). Категорія часу. Минуле, теперішнє і майбутнє як об'єктивні категорії. Категорія базового часу. Категорія проспекта. Нейтралізація майбутнього часу. Засоби вираження часу/часових відносин (морфологічні, синтаксичні, лексичні). Функціональна транспозиція граматичних часових форм. Категорія аспекта. Аспект як вираження характеру дії, загальний, тривалий і перфектний аспекти, аспектна категорія розвитку, аспектна категорія ретроспекта. Різні способи вираження характеру дії (власне дієслівна форма, граматична структура, лексичні засоби). Часткові аспекти: початок дії, завершення дії, однократна дія, частотна дія. Функціональна транспозиція у вираженні аспекта.

Тема 5. Категорії стану і способу в системі дієслів англійської мови

Категорія стану дієслів. Граматична опозиція активного і пасивного станів. Розрізнення форм пасивного стану (пасивна дія, дієслівний присудок) і активного стану (стан об'єкта, складений іменний присудок), ідентичних за формою. Проміжні стани (зворотний, взаємний, середній). Граматичні структури, що виражають середній стан. Категорія способу дієслів. Граматична опозиція «прямий спосіб – непрямий спосіб». Дійсний спосіб, наказовий спосіб, умовний спосіб.

Тема 6. Словосполучення як найменша синтаксична одиниця

Загальна характеристика синтаксиса. Основні синтаксичні поняття. Синтаксична одиниця. Синтаксичне значення. Синтаксична форма. Синтаксична функція. Синтаксична позиція. Синтаксичні зв'язки. Типи синтаксичних зв'язків. Визначення словосполучення. Порівняння словосполучення і речення. Класифікація словосполучень. Примодифікація, постмодифікація, змішана модифікація. Дієслівні підрядні словосполучення. Іменна комплементация, адвербіальна комплементация, змішана комплементация. Прикметникові, займенникові, прислівникові підрядні словосполучення.

Тема 7. Просте речення як монопредикативна конструкція

Просте речення – конструкція з одним предикативним центром. Класифікація простих речень за комунікативним типом, за структурою. Комунікативні типи речень: розповідні, питальні, наказові; окличні. Структурні типи речень. Двоскладні і односкладні. Неповні (еліптичні) речення. Порядок слів у реченні: прямий і зворотний. Актуальне членування речень: пряме і непряме. Тема і рема, проміжний компонент. Мовні засоби, які зумовлюють непряме актуальне членування: порядок слів, there-конструкції, it-конструкції, протиставні конструкції, артиклі / детермінанти, підсилювальні частки.

Тема 8. Складносурядне речення і типи сурядного зв'язку

Загальна характеристика складносурядного речення як поліпредикативної структури. Типи сурядного зв'язку: єднальний, розділовий, протиставний, причинно-наслідковий. Сурядні сполучники і сурядні адвербіальні слова. Сильний і слабкий сурядний зв'язок. Сурядний зв'язок як діагностична модель для визначення підрядного зв'язку. Відкриті і закриті сурядні конструкції.

Тема 9. Складнопідрядне речення як поліпредикативна конструкція

Загальна характеристика складнопідрядних речень. Головний кюз та підрядний кюз. Синдетичний і асиндетичний зв'язок. Різні підходи до класифікації складнопідрядних речень: функціональний принцип і категоріальний принцип. Характеристика підрядних речень із функцією підмета. Характеристика підрядних предикативних речень. Характеристика підрядних додаткових речень. Характеристика підрядних означальних речень. Характеристика підрядних обставинних речень.

Література

1. Алексеева І.О. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 328 с.
2. Каушанская В.Л. и др. Грамматика английского языка. Пособие для студентов педагогических институтов и университетов. 7-е издание. М.: Старт, 2000. – 320с.
3. Раевская Н.Н. Теоретическая грамматика современного английского языка. Учебник для студентов факультетов романо-германской филологии университетов и педагогических институтов иностранных языков (на английском языке). – К.: Вища школа, 1976. – 304 с.
4. Соколовська С.В. Theoretical English Course (Теоретичний курс англійської мови): навч.-метод. посібн. для студ. напряму «Початкова освіта» зі спеціаліз. «Англійська мова» / С.В. Соколовська, Ю.І. Веклич. – К.: Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2012. – 364 с.
5. Харитонов І.К. Теоретична грамматика сучасної англійської мови. – Тернопіль: Навчальна книга –

Богдан, 2007. – 160 с.

6. Blokh M.Y. A course in theoretical english grammar /Теоретическая грамматика английского языка: Учеб.- 4-е изд., испр., – М.: Высш. шк., 2006. – 423 с.

ЛЕКСИКОЛОГІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Тема 1. Лексична система і дослідження її структури

Слово як основна одиниця мови. Фонетична, граматична та семантична характеристики слова. Методи дослідження лексики. Мовні школи і структурне дослідження лексики. Дистрибутивний аналіз. Аналіз мовної одиниці за безпосередніми складовими. Трансформація однієї форми в іншу. Метод семантичних опозицій.

Тема 2. Етимологічні джерела мови

Власномовна лексика. Запозичення. Асиміляція запозичень. Фонетична адаптація. Граматична асиміляція. Вплив запозичень на обсяг словника і семантичну структуру. Запозичення з кельтських мов. Запозичення із скандинавських мов. Латинські та грецькі запозичення. Запозичення з германських мов. Запозичення із слов'янських мов. Українсько-англійські лексичні відповідності.

Тема 3. Морфемна структура англійського слова та словотвір

Морфемна структура англійського слова. Принципи аналізу морфемної структури слова. Словотвір. Афіксація. Префікси. Суфікси. Комбінуюча здатність основ і афіксів. Походження афіксів. Полісемія, омонімія та синонімія афіксів. Словоскладання. Компоненти складних слів та стосунки між ними. Класифікація складних слів. Творення складних слів. Конверсія. Ознаки, притаманні конверсії у сучасній англійській мові. Продуктивність конверсії. Види конверсії. Зв'язок конверсії з іншими типами словотвору. Реконверсія. Часткова конверсія. Семантичні стосунки при конверсії. Головні критерії семантичної деривації. Скорочення та інші другорядні типи словотвору. Скорочення. Усне і писемне скорочення. Типи скорочень. Бленд. Типи бленду. Чергування звуків та чергування наголосу. Зворотний словотвір. Звукова імітація.

Тема 4. Семантична структура слова та зміна значення слова

Зміна значення слова. Причини і джерела семантичної зміни. Природа семантичної зміни значення (метафора, метонімія). Наслідки зміни значення: розширення значення, звуження значення; погіршення значення, покращення (облагороджування) значення. Втрата значення. Полісемія слова. Діахронний підхід до багатозначності. Синхронний стан багатозначності. Зв'язки полісемії і контексту. Лексичний контекст. Граматичний контекст. Омонімія. Історична омонімія. Класифікація омонімів. Омонімія і власні назви. Розмежування омонімії і полісемії.

Тема 5. Синоніми та антоніми в сучасній англійській мові

Синоніми. Визначення синоніма. Джерела синонімії. Класифікація синонімів. Антоніми. Визначення антоніма. Класифікація антонімів.

Тема 6. Стилїстична диференціація словникового складу сучасної англійської мови

Нейтральна лексика та її особливості. Книжна лексика. Загальнолітературна лексика та функціонально-літературна лексика. Терміни і термінологія. Детермінологізація. Поетична лексика. Неологізми. Архаїзми та історизми. Розмовна лексика. Літературно-розмовна та фамільярно-розмовна лексика (діалектизми, сленг, жаргон). Табу і евфемізми.

Тема 7. Основи англійської лексикографії (самостійне опрацювання)

Головні етапи історії розвитку словника. Типи сучасних словників. Головні питання лексикографії.

Тема 8. Варіанти англійської мови

Англійська мова поза межами Британських островів. Англійська мова у США. Орфографічні відмінності. Типові американські лексичні відмінності. Англійська мова у Канаді. Калькування лексичних елементів українською мовою в Північній Америці. Англійська мова в Австралії. Нестандартні варіанти англійської мови (креольські і піджин). Варіанти англійської мови. Фразеологізми в англійській мові. Типи фразеологічних одиниць. Англійська лексикографія. Історія англійської, американської, ново-зеланської лексикографії. Головні проблеми лексикографії. Типи словників.

Література

1. Антрушина Г.Б., Афанасьєва О.В., Морозова Н.Н. Лексикология английского языка. – М.: Дрофа, 2001. – 288 с.
2. Гинзбург Р.З. Лексикология английского языка: Учебник для ин-тов и фак. иностр. яз. / Р.З. Гинзбург, С.С. Хидекель, Г.Ю. Князева и А.А. Санкин. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Высш. школа, 1979. – 269 с.

3. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова Книга, 2003. – 128 с.
4. Минаева Л.В. Лексикология и лексикография английского языка, – М.: Ступени, 2003. – 234 с.
5. Мостовий М.І. Лексикологія англійської мови. – Харків, 1993. – 255 с.
6. Соколовська С.В. Theoretical English Course (Теоретичний курс англійської мови): навч.-метод. посібн. для студ. напряму «Початкова освіта» зі спеціаліз. «Англійська мова» / С.В. Соколовська, Ю.І. Веклич. – К.: Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2012. – 364 с.

СТИЛІСТИКА СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Тема 1. Стилїстика як галузь загальної лїнгвїстики

Походження і розвиток стилїстики. Стилїстика як наукова дисциплїна. Предмет, об'єкт і завдання стилїстики. Основні поняття стилїстики: норма, стиль, контекст, виразні засоби, стилїстичні прийоми, функціональні стилї, конвергенція. Проблема стилїв мови. Поняття реєстру і підмови. Диференційні ознаки стилїв. Історична мінливїсть стилїв. Рїзні погляди на класифїкацію стилїв АМ.

Тема 2. Стилї офіційних документів і його рїзновиди

Проблема наукової термїнологїї. Формули та їх використання в науковїй прозі. Газетний стилї і його рїзновиди. Особливостї газетного стилю. Розмовний стилї та його характерні риси. Поетичний стилї. Урочисто-пїднесена лексика. Мова художньої лїтератури. Використання нейтральної та функціонально забарвленої лексики.

Тема 3. Стилїстична диференціяція словникового складу сучасної англїйської мови

Стилїстика мови. Проблема стилїстичної диференціяції словникового складу. Нейтральна, загальнолїтературна і загальнорозмовна лексика. Спеціальна лїтературна лексика. Термїни. Архаїзми. Варваризми та іноземні слова. Спеціальна розмовна лексика. Сленг. Жаргонїзми. Професїоналїзми. Дїалектизми. Вулгаризми.

Тема 4. Фонетичні та графїчні виражальні засоби та прийоми

Стилїстична значимїсть фонетичних явищ і категорїй. Звуконаслїдування. Алїтерація (ефект евфонїї та какофонїї). Взаємодїя звучання та графїки. Пунктуація. Велика лїтера. Графон. Особливостї шрифту. Графїчна образнїсть.

Тема 5. Стилїстичні прийоми на морфологїчному рївнї

Стилїстичні прийоми на морфологїчному рївнї. Словотвір із точки зору стилїстики. Стилїстичні функції способів словотвору і словникових елементів. Оказїональні слова.

Тема 6. Лексико-фразеологїчні виражальні засоби та стилїстичні прийоми

Слово і його значення. Денотативний і конотативний компоненти значення. Емоційна, оцїнна, експресивна і стилїстична складова частина конотації. Узуальне і оказїональне значення слова. Поняття наочностї та образностї. Слово і образ. Взаємодїя прямих і переносних значень слїв. Тропи. Метафора і її типи. Уособлення. Метонїмїя та її рїзновиди. Іронїя. Антономазїя та її рїзновиди. Епїтет. Класифїкація епїтетїв. Напїввїдмїчені структури. Оксюморон і його типи. Перифраз і його типи. Порївняння і його типи. Гїпербола. Каламбур, гра слїв, зевгма. Стилїстична функція полїсемїї. Лексичний повтор. Тематична сїтка тексту. Стилїстичні функції фразеологїзмїв. Фразеологїчна зевгма. Стилїстичне використання прислїв'їв, приказок, цитат.

Тема 7. Синтаксичні і лексико-синтаксичні виражальні засоби та стилїстичні прийоми

Незвичайне розмїщення елементїв речення. Інверсія та її види. Уособлення та його види. Види синтаксичних повторїв. Паралельні конструкції. Частковий і повний паралелїзм. Хїазм. Пїдхват. Кїльцевий повтор. Анафора. Епїфора. Полїсиндетон. Розповїдні і питальні речення в розмовному мовленнї. Риторичне питання. Синтаксичні способи компресїї. Елїпс. Замовчування. Асиндетон. Антитеза. Кульмінація. Розв'язка. Синтаксична конвергенція. Синтаксис великого контексту. Монолог, дїалог, репрезентована мова. Точка зору як проблема композиції. Поняття «архїтектонїки мовлення». Абзац і понадфразова єднїсть. Архїтектонїчна функція стилїстичних засобїв. Цїлїснїсть і упорядкованїсть тексту.

Тема 8. Стилїстичний аналіз тексту

Синсемантична та автосемантична лексика. Заголовок, його роль в розумїннї змїсту тексту. Функція власного іменї. Художня деталь і її стилїстична функція. Образ автора і образ персонажу, шляхи їх створення. Композиційні особливостї художнього твору: експозиція, зав'язка, розвиток сюжету, кульмінація, розв'язка.

Література

1. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка: Учебник для вузов. – М.: Флинта: Наука, 2005 – 281 с.
2. Валігура О.Р., Борецька О.Ю. Стилiстика англійської мови. Навчальний посiбник для студентiв вищих навчальних закладiв. – Тернопiль: «Лiбра Терра», 2009. – 200 с.
3. Сфiмов Л.П. Стилiстика англійської мови. – Вiнниця: Нова книга, 2004. – 240 с.
4. Знаменская Т.А. Стилистика английского языка. Основы курса. – М.: Эдиториал УРСС, 2002. – 208 с.
5. Мореховский А.Н. и др. Стилистика английского языка. – К.: Вища школа, 1991. – 241 с.
6. Скребнев Ю.М. Основы стилистики английского языка. – М.: АСТ, 2003. – 224 с.
7. Kukhareno V.A. A Book of Practice in Stylistics. – Vinnytsia.: NOVA KNYHA, 2003. – 160 p.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Тема 1. Методика як теорія і практика навчання іноземної мови

Методика як теорія і практика навчання іноземних мов. Галузі методики. Загальна методика. Спеціальна методика. Порівняльна методика. Історична методика. Експериментальна методика. Зв'язок методики із лінгвістикою. Поняття мови і мовлення. Мовленнєва діяльність. Мовна інтерференція та перенос. Зв'язок методики із педагогікою та дидактикою. Зв'язок методики з психологією. Лінгвопсихологічні засади навчання іноземних мов. Психічні процеси та методика навчання іноземних мов. Зв'язок мовлення і мислення. Пам'ять і сприймання. Мовленнєві механізми. Зовнішнє та внутрішнє мовлення. Рецептивні та продуктивні види мовленнєвої діяльності. Базові методичні категорії. Поняття прийому, методу, підходу, засобу навчання. Загальнодидактичні принципи навчання. Методичні принципи.

Тема 2. Зміст і цілі навчання англійської мови у ДНЗ

Зміст навчання англійської мови (АМ) у ДНЗ. Цілі навчання АМ у ДНЗ. Практична мета навчання АМ. Виховна мета навчання АМ. Освітня мета навчання АМ. Розвивальна мета навчання АМ. Іншомовна комунікативна компетентність. Мовна, мовленнєва, країнознавча та лінгвокраїнознавча, полікультурна компетенції. Поняття «іншомовна навичка» та «іншомовні уміння». Поняття «тема» та «мовленнєва ситуація». Типові комунікативні ситуації. Сфера спілкування. Державний освітній стандарт з іноземних мов. Методи дослідження в методиці навчання іноземних мов.

Тема 3. Еволюція методів навчання іноземної мови

Еволюція методів навчання іноземних мов (ІМ). Перекладні методи в навчанні ІМ. Основні положення граматико-перекладного та лексико-перекладного (текстуально-перекладного) методів. Передумови виникнення прямих та натуральних методів. Основні положення натурального методу. Основні положення прямого методу. Основні положення методики Гуена та Берліца. Внесок методів Реформи. Непрямі методи. Усний метод Пальмера. Аудіолінгвальний та аудіовізуальний метод. Метод Майкла Уеста. Розвиток вітчизняної методики. Свідомо-співставчий метод. Свідомо-практичний метод. Сучасні методи навчання ІМ. Драматико-педагогічний метод навчання ІМ. Мовчазний метод. Метод Георгія Лозанова. Основні положення комунікативного методу навчання ІМ у зарубіжній та вітчизняній методиці.

Тема 4. Засоби навчання іноземних мов

Засоби навчання іноземних мов. Класифікація засобів навчання. Основні та допоміжні засоби. Підсистема засобів навчання АМ дитини та підсистема засобів вчителя іноземної мови у дошкільних закладах навчання АМ. Навчально-методичний комплекс з ІМ. Підручник як основний засіб навчання ІМ. Вимоги до змісту та структури підручника ІМ. Аналіз сучасних підручників з АМ для дітей дошкільного віку. Технічні та нетехнічні засоби навчання. Методика використання відео на заняттях з АМ. Ефективні прийоми використання відео на занятті з АМ.

Тема 5. Навчання фонетики

Зміст навчання фонетики у ДНЗ. Принципи відбору фонетичного матеріалу. Формування фонетичних навичок. Ознайомлення дітей з новим фонетичним матеріалом. Методична типологія фонем. Навчання інтонації. Навчання вимови. Види вправ для навчання фонетики. Вправи у слуханні та вправи у відтворенні. Проведення фонетичних зарядок.

Тема 6. Навчання граматики

Зміст і цілі навчання граматики на заняттях з АМ у ДНЗ. Поняття граматичного мінімуму. Відбір та організація граматичного матеріалу. Активний та пасивний граматичний мінімуми. Основні етапи роботи з граматичним матеріалом. Прийоми пояснення граматичного матеріалу: практичний та теоретико-практичний. Автоматизація дій з іншомовним граматичним матеріалом. Система вправ для формування іншомовних граматичних навичок.

Тема 7. Навчання лексики

Зміст і цілі навчання лексики. Поняття лексичної одиниці. Активний та пасивний лексичний мінімуми. Етапи роботи з лексичним матеріалом. Способи семантизації лексичних одиниць. Формування лексичних навичок. Види лексичних вправ. Підготовчі та мовленнєві вправи. Ефективні прийоми та форми організації навчання іншомовної лексики на заняттях з АМ у ДНЗ. Засоби семантизації лексичних одиниць.

Тема 8. Навчання аудіювання

Мовленнєві механізми аудіювання. Механізм ймовірного прогнозування. Труднощі аудіювання. Чинники, що сприяють ефективності аудіювання. Система вправ для навчання аудіювання. Підготовчі та мовленнєві вправи. Етапи навчання аудіювання. Структура завдання для навчання аудіювання. Завдання, що передують аудіюванню. Завдання, що слідує за аудіюванням. Інтегровані види діяльності з використанням аудіювання.

Тема 9. Навчання говоріння

Говоріння як вид мовленнєвої діяльності. Взаємозв'язок говоріння з іншими видами мовленнєвої діяльності. Навчальна мовленнєва ситуація та ситуація вербального характеру. Лінгвістична характеристика монологічного та діалогічного мовлення. Вправи для навчання говоріння. Вправи для навчання підготовленого діалогічного мовлення. Вправи для навчання підготовленого монологічного мовлення. Вправи для навчання непідготовленого монологічного та діалогічного мовлення. Використання наочності у навчанні усного мовлення репродуктивного характеру. Ефективні види діяльності для навчання говоріння. Особливості організації групової та парної роботи у процесі навчання говоріння. Система вправ на навчання говоріння.

Тема 10. Структура та зміст заняття. Планування у роботі вчителя іноземної мови у дошкільних навчальних закладах

Заняття як основна організаційна форма навчання АМ. Структура заняття з АМ. Вимоги до заняття з АМ. Типологія занять з АМ. Співвідношення тренування та мовленнєвої діяльності на занятті. Організаційний момент заняття. Пояснення нового матеріалу. Контроль засвоєного на занятті. Планування у роботі вчителя іноземної мови у дошкільних закладах. Календарно-річний план. Тематичний план. План окремого заняття. План-конспект заняття. Підготовка вчителя до заняття з АМ. Структура заняття з АМ. Визначення цілей заняття з АМ у ДНЗ. Аналіз заняття з АМ. Схема загального та поглибленого аналізу уроку АМ.

Тема 11. Врахування вікових особливостей та інтересів дітей у навчанні англійської мови

Особливості навчання АМ у ДНЗ. Врахування психологічних вікових особливостей та характерних пізнавальних процесів – пам'яті, сприймання, мислення, уваги, емоційно-вольової сфери, пізнавальних інтересів при організації навчання АМ дітей дошкільного віку. Психологічні характеристики дітей дошкільного віку.

Тема 12. Контроль у навчанні іноземних мов

Функції контролю у навчанні АМ. Види та форми контролю. Об'єкти контролю відповідно до видів мовної та мовленнєвої діяльності.

Література

1. Басіна А. Методика викладання іноземної мови в початковій школі / А. Басіна. – К.: Шк. світ, 2007. – 128 с.
2. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб./О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. – 2-ге вид. – К.: Каравела, 2008. – 400 с.
3. Віттенберг К., Білоущенко І. Повний курс англійської мови в ДНЗ (за Базовою програмою розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі»). 1-й рік навчання. – Х.: Основа, 2010. – 384 с.
4. Гальскова Н.Д. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика: учеб. пособие для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. заведений / Н.Д. Гальскова, Н.И. Гез. – 6-е изд., стер. – М.: Издательский центр «Академия», 2009. – 336 с.

5. Гез Н.И. История зарубежной методики преподавания иностранных языков: учеб. пособие для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. заведений / Н.И. Гез, Г.М.Фролова. – М.: Издательский центр «Академия», 2008. – 256 с.
6. Дем'яненко О.Є. Фонетична робота з дітьми старшого дошкільного і молодшого шкільного віку в умовах багатомовності (фрагменти занять і уроків на матеріалі української, російської й англійської мов). – Запоріжжя: ТОВ «ЛПІС» ЛТД, 2005. – 92с.
7. Загальноевропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
8. Куліш В.Г. Курс лекцій з методики викладання англійської мови у початковій школі для студентів педагогічних училищ та коледжів. – Навч.-метод. посіб. /В.Г. Куліш. – Донецьк: Юго-Восток, 1999. – 169 с.
9. Лобода О.В. Методика навчання англійської мови дітей дошкільного віку: навч.-метод.посіб./О.В.Лобода. – К.: Київ.ун-т Б.Грінченка. 2013. – 100 с.
10. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
11. Соловова Е.Н. Методика обучения иностранным языкам: базовый курс: пособие для студентов пед. вузов и учителей / Е.Н.Соловова. – М.: АСТ: Астрель, 2009. – 238, [2] с.
12. Шкваріна Т.М. Методика навчання іноземної мови дошкільників: навч. посіб. – К.: «Освіта України», 2007. – 300 с.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДЕРЖАВНОГО КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «АНГЛІЙСЬКА МОВА»

ПРАКТИЧНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

1. Система дошкільної освіти в сучасній Україні (The system of preschool education in modern Ukraine).
2. Освіта упродовж життя (Lifelong education).
3. Ідеальна родина – умова гарного навчання у дитячому садочку (Perfect home – perfect kindergarten).
4. Видатні педагоги світу (Outstanding educators of the world).
5. Студентське життя в педагогічному інституті (Students' life in the Pedagogical institute).
6. Як стати справжнім професіоналом (How to become a real professional).
7. Вплив дитячого середовища на розвиток дитини дошкільного віку (The influence of nursery environment on the preschooler's development).
8. Система вищої освіти в Україні в ХХІ столітті (The system of higher education in Ukraine in the XXI century).
9. Значення спортивних видів діяльності для розвитку дитини дошкільного віку (The importance of sports activities for a preschooler's development).
10. Стратегії опанування англійською мовою (English learning strategies).
11. Роль освіти в зростанні та розвитку дитини дошкільного віку (The role of education in growth and development of a preschooler).
12. Переваги та недоліки дистанційної освіти (Pros and cons of distance learning).
13. Конвенція про права дитини: основні положення (The Convention on child rights: the main regulations).
14. Освіта дітей з особливими потребами (Education of children with special needs).
15. Основні характеристики вихователя дітей дошкільного віку (The main characteristics of a preschool teacher).
16. Англійська мова у сучасному глобальному світі (The English language in today's global world).
17. Проблема наступності між дошкільним та початковим етапами освіти (The problem of continuity between preschool and primary levels of education).
18. Кар'єра вихователя дітей дошкільного віку (A career of a preschool teacher).
19. Подорожі як один з аспектів освіти дитини дошкільного віку (Travelling as one aspect of a preschooler's education).
20. Міжкультурна освіта в ХХІ столітті (Multicultural education in the twenty-first century).

21. Внесок майбутнього вихователя у справу охорони навколишнього середовища (A future preschool teacher's contribution to the environmental protection).
22. Відомі університети англomовних країн (Famous universities of English-speaking countries).
23. Навчання дітей дошкільного віку вдома: недоліки та переваги (Educating preschoolers at home: advantages and disadvantages).
24. Значення освіти у сучасному суспільстві (The importance of education in modern society).
25. Особистість вихователя дітей дошкільного віку у процесі педагогічної взаємодії (The preschool teacher's personality in the process of pedagogical interaction).
26. Основні конституційні положення в галузі освіти (The main constitutional provisions in the sphere of education).
27. З історії викладання іноземних мов (From the history of foreign language education).
28. Вплив мистецтва на розвиток дитини дошкільного віку (The impact of art on a preschooler's development).
29. Система вищої освіти у Великій Британії (The system of higher education in Great Britain).
30. Роль ВНЗ у процесі професійного становлення майбутнього вихователя дітей дошкільного віку (The role of a higher institution in a preschool teacher's professional formation).

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

**(«Теоретична фонетика», «Теоретична грамати́ка», «Історія англійської мови»,
«Лексикологія», «Стилістика англійської мови»)**

1. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, що відображають специфіку американської та британської англійської вимови. На основі базових принципів порівняльного аналізу, прокоментуйте обрані слова та визначте основні варіанти вимови сучасної англійської мови, що функціонують у нинішньому світі комунікації (In the text of the point 1 find out 10 words which reflect the specifics of pronunciation in the British and American English. Using the basic principles of comparative analysis comment on the chosen words and define the main variants of modern English pronunciation which exist in the contemporary world of communication).
2. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, що представляють основні етапи еволюції англійської мови. Прокоментуйте, як історичні події вплинули на розвиток англійської мови та призвели саме до певних етапів її становлення (In the text of the point 1 find out 10 words which represent the major stages in the English language evolution. Comment on the impact of historical events on the English language development and their role in the English language certain stages incipience).
3. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, сучасні форми яких походять від давньоанглійської мови. За якими ознаками Ви можете визначити слова, що належать до давньоанглійської мови? Проаналізуйте особливість генези англійської мови у форматі стародавньої історії світу (In the text of the point 1 find out 10 words the modern forms of which derive from the Old English. What are the features you can identify the words belonging to the Old English by? Analyze the English language genesis peculiarity within the ancient history of the world).
4. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, сучасні форми яких походять від середньоанглійської мови. За якими ознаками Ви визначаєте слова, що належать до середньоанглійської мови? Проаналізуйте особливість генези англійської мови у часи європейського середньовіччя (In the text of the point 1 find out 10 words the modern forms of which derive from the Middle English. What are the features you identify the words belonging to the Middle English by? Analyze the English language genesis peculiarity during the European Middle Ages).
5. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, що є самостійними частинами мови. Прокоментуйте, за якими ознаками Ви диференціюєте їх на частини мови. На прикладі обраних слів поясніть генезу стандартної англійської мови (In the text of the point 1 find out 10 words which are the notional parts of speech. Comment on the features you differentiate them into the parts of speech by. Explain the genesis of the Standard English using the chosen words).
6. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, що допоможуть Вам диференціювати поняття «фонетика» і «фонологія» в англійській лінгвістиці. Які основні ознаки та властивості фонем є прийнятними у сучасній англійській фонетиці? (In the text of the point 1 find out 10 words which will help you differentiate the notions "phonetics" and "phonology" in English linguistics. What major characteristics and abilities of the phoneme are there in modern English phonetics?).

7. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, що є прикладами основних типів асиміляції в англійській мові. Аргументуйте, чому асиміляцію вважають універсальною складовою розмовної англійської мови (In the text of the point 1 find out 10 words which are the examples of the main types of assimilation in English. Argue why assimilation is considered to be a universal component of spoken English).
8. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, що допоможуть Вам відобразити специфіку основних варіантів англійської вимови. На основі базових принципів аналізу та синтезу, прокоментуйте обрані слова та визначте ознаки, за якими можна класифікувати основні варіанти вимови сучасної англійської мови (In the text of the point 1 find out 10 words which will help you demonstrate the specifics of English pronunciation variants. Using the basic principles of analysis and synthesis, comment on the chosen words and define the features you can classify the main variants of modern English pronunciation by).
9. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, що містять монофтонги та дифтонги. На основі базових артикуляційних принципів охарактеризуйте систему голосних звуків сучасної англійської мови (In the text of the point 1 find out 10 words which contain monophthongs and diphthongs. Characterize the system of the vowels of modern English on the ground of the basic articulatory principles).
10. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, що є прикладами різних типів словесного наголосу в англійській мові. Дайте визначення поняття «словесний наголос». Визначте типи та функції словесного наголосу в англійській мові (In the text of the point 1 find out 10 words which are examples of different types of the word stress in English. Give the definition of the notion “word stress”. Define the types and functions of the word stress in the English language).
11. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів з різними типами складів. На основі обраних слів диференціюйте поняття складу як фонетичної та фонологічної одиниці англійської мови (In the text of the point 1 find out 10 words with different types of syllables. Differentiate the notion “syllable” as a phonetic and phonological unit of the English language on the basis of the chosen words).
12. У тексті з питання 1 знайдіть 10 прислівників, класифікуючи їх у розряди за значенням. На основі обраних слів визначте морфологічні ознаки прислівника англійської мови (In the text of the point 1 find out 10 adverbs classifying them into the degrees of meanings. On the basis of the chosen words define the morphological characteristics of an adverb in the English language).
13. У тексті з питання 1 знайдіть 10 прикметників, класифікуючи їх у розряди за значенням. На основі обраних слів визначте морфологічні ознаки прикметника англійської мови (In the text of the point 1 find out 10 adjectives classifying them into the degrees of meanings. On the basis of the chosen words define the morphological characteristics of an adjective in the English language).
14. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, що допоможуть Вам визначити поняття категорії числа в англійській мові. У межах проблеми числа аргументуйте наявність або відсутність займенників, що вказують на невизначену множинність, використовуючи обрані слова (In the text of the point 1 find out 10 words which will help you define the notion “ the category of number” in the English language. Within the problem of the number argue the presence or absence of pronouns which indicate the indefinite plurality using the chosen words).
15. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, що відображають категорію роду в англійській мові. На основі обраних слів визначте лексичні засоби, що диференціюють змістовні відмінності чоловічого та жіночого роду і функціонують в середовищі іменників істоти (In the text of the point 1 find out 10 words which reflect the category of gender in the English language. On the basis of the chosen words define the lexical means that differentiate the content differences of masculine and feminine gender and operate within the nouns of human beings).
16. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, що відображають категорію відмінка в англійській мові. На основі обраних слів охарактеризуйте відмінок як морфологічну категорію та визначте засоби диференціації відмінків іменника англійської мови (In the text of the point 1 find out 10 words which reflect the category of case in the English language. On the basis of the chosen words characterize case as a morphological category and define the means of differentiating cases of English nouns).
17. У тексті з питання 1 знайдіть 10 зразків, що відображають часові форми дієслова в англійській мові. Які граматичні категорії дієслова Ви можете виокремити для характеристики часу в англійській мові? (In the text of the point 1 find out 10 examples which reflect the category of tense in the English language. What grammatical categories of the verb can you point out to characterize tense in the English language?).

18. У тексті з питання 1 знайдіть 10 зразків, що відображають категорію стану дієслова в англійській мові. Назвіть особливі характеристики категорії стану дієслова, що функціонують в граматиці англійської мови (In the text of the point 1 find out 10 examples which reflect the category of voice in the English language. Name the peculiar characteristics of the verb voice that operate in English grammar).
19. У тексті з питання 1 знайдіть 10 зразків простих речень, що допоможуть Вам класифікувати прості речення в англійській мові. Як Ви вважаєте, чи впливають підмет і присудок на процес класифікації? (In the text of the point 1 find out 10 examples of simple sentences which will help you classify simple sentences in the English language. Argue whether the subject and the predicate influence the process of classification).
20. У тексті з питання 1 знайдіть 10 зразків складнопідрядних речень і на їх основі охарактеризуйте складнопідрядне речення в англійській мові. Назвіть специфічні чинники, що впливають на поліпредикативність конструкції складнопідрядного речення (In the text of the point 1 find out 10 examples of complex sentences and on that basis characterize a complex sentence in the English language. Name the specific features that have an impact on polypredicativity of a complex sentence structure).
21. У тексті з питання 1 знайдіть 10 зразків складносурядних речень і на їх основі охарактеризуйте складносурядне речення в англійській мові. Назвіть специфічні чинники, що впливають на типи сурядного зв'язку (In the text of the point 1 find out 10 examples of compound sentences and on that basis characterize a compound sentence in the English language. Name the specific features that have an impact on the types of coordination).
22. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, лексичні значення яких, на Вашу думку, відображають професійну термінологію. Застосовуючи обрані слова, поясніть генезу лексикології англійської мови як науки (In the text of the point 1 find out 10 words the lexical meanings of which, in your opinion, reflect the professional terminology. Using the chosen words explain the genesis of English lexicology as a science).
23. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, запозичених з інших мов. За якими ознаками Ви їх виокремили? Застосовуючи обрані слова, з'ясуйте етимологію запозичених слів у сучасній англійській мові (In the text of the point 1 find out 10 words borrowed from other languages. What are the features you have identified them by? Using the chosen words bring to light the etymology of borrowed words in the modern English language).
24. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, що є архаїзмами та неологізмами. За якими ознаками Ви їх виокремили? Застосовуючи обрані слова, диференціюйте сутність архаїзмів та неологізмів в англійській мові (In the text of the point 1 find out 10 words which are archaisms and neologisms. What are the features you have identified them by? Using the chosen words differentiate the essence of archaisms and neologisms in the English language).
25. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів-антонімів, що відносяться до самостійних частин мови. За якими ознаками Ви їх виокремили? Застосовуючи означені приклади, поясніть явище антонімії в сучасній англійській мові (In the text of the point 1 find out 10 words that are antonyms relating to the notional parts of speech. What are the features you have identified them by? Using the mentioned examples explain the antonymous phenomenon in the modern English language).
26. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів-синонімів, що відносяться до самостійних частин мови. За якими ознаками Ви їх виокремили? Застосовуючи означені приклади, поясніть явище синонімії в сучасній англійській мові (In the text of the point 1 find out 10 words that are synonyms relating to the notional parts of speech. What are the features you have identified them by? Using the mentioned examples explain the synonymous phenomenon in the modern English language).
27. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів-омонімів, що відносяться до самостійних частин мови. За якими ознаками Ви їх виокремили? Застосовуючи означені приклади, поясніть явище омонімії в сучасній англійській мові (In the text of the point 1 find out 10 words that are homonyms relating to the notional parts of speech. What are the features you have identified them by? Using the mentioned examples explain the homonymous phenomenon in the modern English language).
28. У тексті з питання 1 знайдіть 10 прикладів стилістичного засобу англійської мови – оксюморон. За якими ознаками Ви його виокремили? Проаналізуйте його, аргументуючи відповідь прикладами словосполучень професійного спрямування (In the text of the point 1 find out 10

- examples of the English stylistic device – oxymoron. What are the features you have identified it by? Analyze it proving your answer with examples of professionally orientated word combinations).
29. Визначте стиль тексту з питання 1. За якими ознаками Ви визначили стиль тексту? З'ясуйте генезу стилістики англійської мови як науки. Які стилі функціонують у сучасній англійській мові? (Define the style of the text of the point 1. What are the features you have identified the style of the text by? Bring to light the genesis of the English language stylistics as a science. Which styles operate in the modern English language?).
30. У тексті з питання 1 знайдіть 10 інтернаціональних слів, що відносяться до самостійних частин мови. За якими ознаками Ви їх виокремили? Диференціюйте традиційну систему інтернаціональних та псевдо-інтернаціональних слів в англійській мові, аргументуючи відповідь обраними словами (In the text of the point 1 find out 10 international words relating to the notional parts of speech. What are the features you have identified them by? Differentiate the traditional system of international and pseudo-international words in the English language proving our answer with the chosen words).

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

1. Проаналізуйте педагогічну ситуацію: «При проведенні заняття з англійської мови на тему «Domestic Animals» у середній групі вчитель ввела 10 лексичних одиниць. Під час вправлення діти плуталися і не могли відтворити всі слова». Які принципи були порушені вчителем? Скільки ЛО дитина 5-го року життя може засвоїти на етапі введення нового матеріалу? Який алгоритм уведення нової ЛО на занятті з дітьми дошкільного віку?
2. Прокоментуйте ситуацію: «На занятті з англійської мови у різновіковій групі вчитель використовувала до всіх дітей однакові підходи, не враховуючи вік дітей, їх психологічні особливості. В результаті малеча не розуміла, що говорить вчитель, навпаки старші діти відволікалися». Які загальнодидактичні та суто методичні принципи навчання іноземної мови використовують в ДНЗ? Розкрийте поняття «професійна компетентність вчителя англійської мови у дошкільних навчальних закладах», її структурні складові.
3. Надайте методичний коментар: «При уведенні фонетичного звуку, вчитель презентує спочатку звук, пояснює його вимову, використовуючи зображення пана Язичка, пропонує дітям повторити за ним декілька разів за допомогою імітації та звуконаслідування. Потім діти хором проговорюють слово, що містить новий звук. Далі триває серія вправ на впізнавання звуку у слові». Яких помилок припустився вчитель? Сформулюйте алгоритм уведення нового звуку на заняттях з англійської мови. Запропонуйте серію вправ (2-3) на засвоєння нового звуку.
4. Проранжуйте етапи розучування англійських віршів та пісень: «1. слухання тексту для цілісного уявлення з аудіозапису чи голосу вихователя; 2. робота над звуками, які важко вимовляти дитині, лексичними одиницями, мовними зразками, інтонацією; 3. тлумачення змісту; 4. попереднє вивчення лексико-граматичного матеріалу; 5. створення мікроситуації з використанням вивченої лексики; 6. розучування зі слуху окремих рядків; 7. інсценування деяких віршів і пісень». На прикладі вірша «Butterfly» представте методичні прийоми розучування віршів та пісень з дітьми дошкільного віку.
5. Базовим компонентом дошкільної освіти України в розділі «Результати освітньої роботи» освітньої лінії «Іноземна мова» визначено «здатність розуміти іноземну мову (звертання, ввічливі форми, тексти віршів, пісень, казок, мультфільмів, ігор)...». Це передбачає, зокрема, впровадження ІТ. Який час на занятті тривалістю 15-20 хв. має займати комп'ютер? Чи варто демонструвати мультфільми англійською мовою в повному об'ємі? Розробіть фрагмент заняття з використанням ІТ на етапі введення та на етапі закріплення іншомовного граматичного матеріалу.
6. Проаналізуйте наданий Вам конспект заняття з англійської мови. Визначте тип мовних ігор, зазначених у конспекті. Розкрийте сутність гри як методу і форми навчання дітей дошкільного віку англійської мови. Змодельуйте 2-3 рецептивні та рецептивно-репродуктивні ігри на етапі тренування у спілкуванні.
7. Надайте методичний коментар: «Підводячи підсумок заняття, вчитель похвалила всіх дітей і окремо звернулася до Софійки та Тарасика із зауваженням про те, що вони були неуважними і не досить активними». Яких помилок припустився вчитель? Назвіть функції, види і форми контролю

- у навчанні англійської мови дітей дошкільного віку. Запропонуйте 2-3 завдання на індивідуальну перевірку сформованих мовних продуктивних навичок.
8. Прокоментуйте педагогічну ситуацію: «Хлопчик Марк довго хворів, тому не відвідував заняття з англійської мови разом з усією групою. Коли він прийшов на заняття, йому було важко сприймати новий матеріал, не все він міг зрозуміти, та, як наслідок, йому було нецікаво, адже він пропустив багато занять». Як ви гадаєте, як має вчинити вчитель англійської мови? Розкрийте зміст індивідуалізації англійської мови та види індивідуалізації. Який вид буде доречним для поданої ситуації?
 9. Надайте методичний коментар: «На занятті з англійської мови на тему «Wild Animals» вчитель ввела 7 лексичних одиниць, використала яскравий наочний матеріал, а на закріплення вирішила розповісти казку «The Mitten». Але діти не довго слухали вчителя, почали розмовляти між собою та крутитись, одним словом, їм було не цікаво». Якої ж помилки припустилась вчитель? Як доцільніше було б організувати заняття, щоб не розгубити увагу дітей? Запропонуйте засоби, якими скористалися б Ви.
 10. Проаналізуйте педагогічну ситуацію: «Вчитель на занятті з англійської мови у старшій групі пропонує прослуховування та заучування представленого мовленнєвого зразка і виконання «простої» підстановки-заміни одного з його елементів. Завдання виконується хором або індивідуально. *Вчитель*: I like this new house. *Дитина*: I like this new house. *Вчитель*: Old. *Дитина*: I like this old house. *Вчитель*: Green. *Дитина*: I like this green house. Etc.» До якого з методів навчання англійської мови можна віднести поданий фрагмент заняття? Як Ви можете його прокоментувати?
 11. Надайте коментар щодо організації і планування роботи з англійської мови у ДНЗ «Сонечко» м. Києва: «Заняття з англійської мови в старшій групі проходять 4 рази на тиждень. Теми занять урізноманітнюються. Так, наприклад, у понеділок діти співають англійською, у вівторок – заняття в увяленому Макдональдсі, у середу – фізкультура англійською мовою, у четвер – англійська на природі, у п'ятницю – заняття з малювання з використанням англійської мови. Одним словом, планування заняття залежить від фантазії і креативності вчителя». Які існують вимоги до сучасного заняття з англійської мови у ДНЗ?
 12. Проаналізуйте надані Вам фрагменти занять з англійської мови. Визначте, якими методами навчання керується Вчитель 1 та Вчитель 2. Прокоментуйте їх доцільність та значимість.
 13. Надайте методичний коментар: «Після серії занять з теми «Let's Get Acquainted» вчитель провела заняття на тренування у спілкуванні, де діти грали в ігри «Snowball», «Who are you?», відпрацьовували структури *How are you? I'm fine (OK, well, so-so)!*, *Who are you? I'm a boy, I'm a girl.*, *How old are you?*, співаючи пісню тощо». Сплануйте заключне заняття з теми «Let's Get Acquainted», використовуючи продуктивні ігри на закріплення вищевказаних граматичних конструкцій. Назвіть систему вправ для формування граматичних навичок.
 14. Надайте методичний коментар щодо дій вчителя: «На прогулянці вчитель запропонувала дітям старшої групи пограти в гру-римування на закріплення форми *Don't ...* Вчитель надала свій приклад і запропонувала продовжити римівку. *Вчитель*: «Don't jump!, says the dog». *Дитина*: «Don't swim!, says the frog». *Вчитель*: «Don't run!, says the bear». *Дитина*: «Don't hop!, says the hare». Охарактеризуйте гру як метод і форму навчання дітей дошкільного віку.
 15. Проаналізуйте наданий Вам тематичний план гуртка «Говоримо англійською» для дітей дошкільного віку, 4-5-го року життя (1-й рік навчання). Запропонуйте свій варіант календарно-тематичного планування для дітей 4-5-го року життя. Розкрийте зміст перспективного та поточного планування.
 16. Проаналізуйте ситуацію: «Під час заняття з англійської мови на тему «Food. At the Supermarket» на закріплення вивченого матеріалу вчитель попросив двох дітей (хлопчика та дівчинку) розіграти діалог. Але під час розмови вчитель був не задоволений, діти не змогли відтворити діалогічні єдності з даної теми». Яких помилок припустився вчитель? Що він мав би зробити під час навчання діалогічного мовлення дітей в ДНЗ? Які вправи доречно було б використовувати під час такого заняття? Наведіть свої приклади.
 17. На занятті з англійської мови на тему «Toys» в молодшій групі, вчитель використовував лише технічні засоби навчання. Чи можливе навчання дітей англійської мови з використанням лише одних засобів навчання? Чи потрібно комбінувати різні засоби навчання? Які засоби Ви могли б порадити для використання вчителем на занятті з дітьми молодшого віку на тему «Toys»?

18. Чи погоджуєтесь Ви, що навчання іноземної мови дітей дошкільного віку має здійснюватися за допомогою альтернативних методів навчання? Обґрунтуйте свою думку.
19. Надайте методичний коментар: «Під час проведення заняття з аудіювання на тему «The Weather» у дітей виникли певні труднощі. При цьому вчитель перед тим, як проводити це заняття, підготувався до нього, а саме: дібрав ілюстративний матеріал для аудіювання, вибрав форму подачі дібраного матеріалу, обрав форму контролю». Обґрунтуйте, чому у дітей виникли труднощі і заняття пройшло не на тому рівні, на який розраховував вчитель.
20. Чи погоджуєтесь Ви з думкою психологів та педагогів, що навчання дітей монологічного мовлення за допомогою ілюстрацій та казок буде найефективнішим у їхньому розвитку? Наведіть приклади вправ для навчання монологічного мовлення дітей дошкільного віку.
21. Надайте методичний коментар: «Під час проведення заняття «My Family» з навчання дітей 6-го року життя монологічного мовлення вчитель підготувала ілюстрацію родового дерева для опису своєї сім'ї і запропонувала дітям описати свою сім'ю. Проте, у дітей виникли труднощі, вони не могли логічно переходити від опису одного члена сім'ї до іншого». У чому була помилка вчителя? Які існують підходи до навчання монологічного мовлення?
22. Проаналізуйте педагогічну ситуацію: «У кінці заняття з англійської мови у середній групі на тему «Animals and Birds» вчитель запропонувала дітям пограти в гру «A house in the wood». Проте, діти були неуважні, не змогли відтворити повністю всі діалогічні єдності». Дайте педагогічну оцінку діям вчителя. Прокоментуйте, чому діти не змогли справитися із завданням. Коли варто проводити ігри такого типу? Наведіть свій приклад гри у заключній частині заняття у середній групі.
23. Проаналізуйте наданий Вам конспект заняття з англійської мови для дітей 5-го року життя. Визначте його мету, основні складові та етапи навчання.
24. Надайте методичний коментар: «Під час проведення заняття з теми «Seasons» з дітьми 6-го року життя вчитель переважно зверталася до дітей українською мовою, англійська ж звучала виключно у вигляді мовних конструкцій та запитань». Яке співвідношення звучання іноземної та рідної мов має бути присутнім на занятті? Наведіть свій приклад фрагменту заняття з теми «Seasons».
25. На занятті з теми «My Family» вчитель провела фонетичну зарядку, враховуючи відповідну лексику даної теми. Наведіть приклад можливої фонетичної зарядки на такому занятті. Якої послідовності дотримуються при вправлянні у звуковимові?
26. Проаналізуйте педагогічну ситуацію: «На прогулянці вчитель запропонувала дітям середньої групи пограти у знайому гру «Sun and rain». Вчитель нагадала дітям правила гри, ключові команди «Sun» та «Rain» і відповідні дії дітей». Продумайте мету проведення даної гри, ускладнення до неї та запропонуйте ігри англійською мовою різної рухливості упродовж дня для дітей середньої групи.
27. Надайте методичний коментар: «Вивчаючи часи англійської мови, вчитель почав із часу Present Continuous, супроводжуючи свої дії і дії дітей фразами і нескладними реченнями (*She is crying. I am jumping. Oksana is laughing.*)». У якій послідовності повинен здійснюватись процес засвоєння дітьми часів англійської мови? Скільки рівнів мовленнєвих одиниць розрізняють у навчанні ІМ? Назвіть етапи формування граматичних навичок.
28. Надайте методичний коментар: «На занятті з англійської мови метою вчителя було введення нового граматичного матеріалу Present Continuous. Під час заняття вчитель запропонувала пограти в таку гру: діти мали відгадати, що робить їх товариш. Спочатку вчитель поставила дітей у коло і, показуючи рухами і промовляючи, ввела нові мовленнєві одиниці: *I am sleeping. I am running. I am jumping. I am dancing.* Вчитель показувала рух, проговорюючи його, потім пропонувала дітям повторити її дії. Після цього вчитель запропонувала кожному із дітей вибрати один із рухів і показати його, а діти повинні були сказати, що він робить. Таким чином, всі діти засвоїли граматичний матеріал». Чи правильно вчитель ввела новий матеріал? У якій послідовності повинен здійснюватись процес засвоєння дітьми часів англійської мови?
29. Надайте методичний коментар: «Заняття з англійської мови в середній групі на тему «At the Supermarket», вчитель розпочав зі вступної частини, що включала організаційний момент та привітання. Пісня цього почав вводити новий матеріал. Після введення нових слів, вчитель закріпив вивчений матеріал у формі ігрової вправи та діалогу. Закінчивши основну частину заняття, вчитель провів фізкультхвилинку. У заключній частині заняття діти повторювали

пройдений матеріал та закріпили його грою. Заняття тривало 30 хв.» Проаналізуйте, чи дотримався вчитель правильної структури заняття. Якщо ні, то вкажіть послідовність частин структури. Чи відповідає тривалість заняття даній віковій групі? Розробіть план-конспект даного заняття.

30. Прокоментуйте педагогічну ситуацію: «Під час проведення заняття з ІМ у молодшій групі вчитель вводила лексичні одиниці, які відносились до різних тем. Діти неодноразово їх проговорювали, повторювали, але під час закріплення матеріалу з п'яти дітей троє не розуміли значення слів рідною мовою, відповідно не змогли відтворити іноземною». Що включає в себе зміст навчання ІМ дітей дошкільного віку, які компоненти змісту навчання? Розробіть план-конспект заняття для молодшої групи з теми «Colours».

**Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра іноземних мов і методик їх навчання**

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор

з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

« _____ » _____ 2017 р.

Напрямок підготовки: 6.010101 «Дошкільна освіта»

**Комплексний кваліфікаційний екзамен
зі спеціалізації «Англійська мова»**

Білет № 1

1. Читання автентичного англomовного тексту та його подальше обговорення англійською мовою (Sharon Cromwell. A Short History of Teaching. – The Huffington Post, February 16, 2011. – P. 13.).
2. Монологічне висловлювання та бесіда англійською мовою за темою «Англійська – універсальна мова світу» (“English as a world universal language”).
3. У тексті з питання 1 знайдіть 10 слів, що допоможуть Вам визначити поняття категорії числа в англійській мові. У межах проблеми числа аргументуйте наявність або відсутність займенників, що вказують на невизначену множинність, використовуючи обрані слова (In the text of the point 1 find out 10 words which will help you define the notion “ the category of number” in the English language. Within the problem of the number argue the presence or absence of pronouns which indicate the indefinite plurality using the chosen words).
4. Прокоментуйте педагогічну ситуацію: «Під час проведення заняття з ІМ у молодшій групі вчитель вводила лексичні одиниці, які відносились до різних тем. Діти неодноразово їх проговорювали, повторювали, але під час закріплення матеріалу з п’яти дітей троє не розуміли значення слів рідною мовою, відповідно не змогли відтворити іноземною». Що включає в себе зміст навчання ІМ дітей дошкільного віку, які компоненти змісту навчання? Розробіть план-конспект заняття для молодшої групи з теми «Colours».

Затверджено на засіданні кафедри іноземних мов і методик їх навчання
(протокол № 8 від «05» квітня 2017 р.)